

Emlékünnepek 1848. március 15 emlékezetére és a földreformtörvény megjelenésének tizedik évfordulója alkalmából

DEBRECENBEN

Tegnap este emlékünnepekre ült össze Debrecen dolgozó népe. Az ünnepélyt a Hazafias Népfőnt városi bizottsága rendezte a Központi Kultúrotthonban, ahol a város valamennyi dolgozó rétege képviseltette magát. Ott voltak a munkások, dolgozó parasztok legjobbjai, értelmiségiek, a közelet, a diákok és a fiatalok képviselői, a párt és a tömegszervezetek küldöttei.

A kultúrotthon hatalmas terméket zsúfolásig megtöltötte a lel-

kes közönség, akiknek szívében ott él és soha ki nem vész annak a kornak emléke, amely hazánk történelmének során máról holnapra tudta összekovácsolni a nemzeti egységet, tudott létrehozni forradalmi hadsereget, s harcba tudta vinni a leküzdhetetlennek látszó, emberfeletti követelmények leküzdésére a répet, és példát mutatott a világnak abban, hogy mire képes az a nemzet, amely szabadságért harcol.

Erről beszélt **Bencsik István**, a Hazafias Népfőnt városi bizottságának elnöke, de beszélt arról is, hogy a jelenkorban mi a tennivalók a haladás és a béke ellenségeinek megfékezésére, dolgozó népünk további boldogulása és életének szebbé tétele érdekében.

A nagyszerű emlékünnepeken megjelent dolgozókat az üzemek és az iskolák kultúrcsoportjai szórakoztatták táncokkal és énekszámokkal.

BUDAPESTEN

1848. március 15. emlékezetére és a Földreformtörvény megjelenésének tizedik évfordulója alkalmából a Hazafias Népfőnt Országos Tanácsa, a Szakszervezetek Országos Tanácsa, a Dolgozó Ifjúság Szövetsége és Budapest Főváros Tanácsa hétfőn este emlékünnepeket rendezett az Erkel színházban. Az emlékünnepek előadásában foglalt helyet: **Rákosi Mátyás**, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének első titkára, **Dobi Ist-**

ván, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, **Parkas Mihály**, **Hegedűs András**, **Hidas István**, **Acz Lajos**, **Szalai Béla**, a Magyar Dolgozók Pártja Politikai Bizottságának tagjai, **Bala István** és **Mekis József**, az MDP Politikai Bizottságának póttagjai, **Végh Béla**, az MDP Központi Vezetőségének titkára, **Rónai Sándor**, az országgyűlés elnöke, **Erdei Ferenc** földművelésügyi miniszter, **Erdey Gruz Tibor** oktatásiügyi miniszter, **Szabó Pál**, a

Hazafias Népfőnt Országos Tanácsának elnöke.

Rész vett az ünnepségen a Minisztertanács több tagja, politikai, gazdasági és kulturális életünk számos más kiválósága.

Az ünnepséget **Dobi István**, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke nyitotta meg. A megnyitóbeszéd után **Erdei Ferenc** földművelésügyi miniszter, a Hazafias Népfőnt Országos Tanácsa elnökségének tagja mondott ünnepi beszédet.

Évszázados történelmi harcok, eredmények befejezését és egy évtized új korszakot alkotó vívmányait ünnepeljük ma

Tisztelt ünneplő közönség! Kedves elvtársak!

A fasiszmus egyre súlyosodó éveit a Petőfi-szobor volt évről évre a fasiszmus ellen küzdők jelképe, s ide zárándokoltak azok, akik soha nem adták fel a harcot a fasiszta elnyomással szemben. A fasiszta háború árnyékában a 48-as emlékbizottság volt a német imperializmus és a fasiszta háború ellen küzdők tüntető tömörülése, s szinte az egész dolgozó nép nevében idézte 48 emlékét, mindazait szemben, amit az ország akkori urai, a német imperializmus oldalán népnikkel szemben elkövettek, vagy el akartak követni.

Új értelmet nyert az emlékezés akkor, amikor a szovjet hadsereg dicsőséges fegyverrel felszabadított hazánkat. Ettől kezdve a felszabadult ország építésének tetteivel ünnepeltük 48-at. Az első március 15-éhez nem kisebb esemény közeledik, mint: „a magyar földműves nép földhözjutatásáról” szóló rendelet kihirdetése, a földreform megkezdése. A demokratikus átalakulás és az új ország felépítésének számtalan tette idézte nemcsak évről évre, hanem hónapról hónapra az 1848-as forradalom emlékét, s egyben történelmi tettekkel váltotta valóra mindazt, amiért egy évszázaddal ezelőtt felkelt a nemzet.

megváltozott hazánk gazdasági rendje. Alapjában változott meg gazdaságunk szerkezete. Megváltozott országunkban a termelési mód, megváltoztak a termelési viszonyok. Az iparban, a közlekedésben, a kereskedelemben, a bankszervezetben egyeduralmódóvá lett a szocialista gazdaság rendje. Az ipari üzemek, a közlekedés szervei, a bankok köztulajdonba, a munkásosztály államának tulajdonába kerültek. Állami vagy szövetkezeti lett a kereskedelem zöme. A munkásosztály alapjában megvalósította a kisajátítók kisajátítását. Jelentős szocialista szektor keletkezett a mezőgazdaságban, amely az egész mezőgazdasági termelés egyharmadát öleli fel.

de van közöttük egy óriási különbség. Míg 1848 tavaszát a forradalmak bukása és egyidőre a népek elnyomása követte, addig az 1945-ös népek tavasza gazdag termést hozott egész Kelet-Európa népeinek. A nagy Szovjetunió felszabadító győzelme nyomán felöltött az európai népi demokráciák nagy családja, s e hatalmas tábor még nagyobb és lezűzöttebb lett a Kínai és a Koreai Népköztársaságok létrejöttével. A mi erőnk legfőbb forrása, hogy igazságunkkal nem egyedül állunk szemben az imperialisták fenyegetésével, mint egy évszázaddal ezelőtt szabadságarcát vívó népünk, hanem a legyőzhetetlen békétábor tagjaként. (Lelkes taps.)

A másik legfőbb forrása pedig azeknek, hogy népi demokratikus államunknak olyan szilárd alapja van, mint a munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetsége s e testvéri szövetségben a munkásosztály kipróbált vezető szerepe.

Erdei Ferenc nagy tapsal fogadott beszéde után az ünnepség első része a Szózat hangjaival fejeződött be.

Az ünnepség második részében magasszínvonalú művészi műsor következett. (MTI)

Erdei Ferenc a továbbiak során arról beszélt, hogy felszabadulásunk egy évtizede megvalósította és szilárd alapokra helyezte nemzetünk függetlenségét, majd így folytatta:

Évszázados történelmi harcok, eredmények befejezését és egy évtized új korszakot alkotó vívmányait ünnepeljük ma. A 107 évvel ezelőtti március éppúgy a népek tavasza volt, mint a tíz év előtti, következett.

Bátran elmondhatjuk, hogy 1848 örökségét valóra váltottuk, befejeztük azt, amit a 43-as forradalom és szabadságharc kezdet, s a történelmi haladás útján új, döntő lépéseket tettünk: megkezdtük és sikerrel folytatjuk a szocializmus építését. Ezzel a jogos öntudattal ünnepelhetjük ma a magyar történelem egyik kiemelkedő eseményét, 1848. március 15-ét.

Amikor most a 107 éve ezelőtti március 15-re emlékezünk, egyben hazánk felszabadulásának tizedik évfordulóját is ünnepeljük. Amit e tíz év alatt elértünk, az az 1848-as forradalom célkitűzéseire és vívmányaihoz képest nemcsak a beteljesülést, hanem azon túl új történelmi korszakait is jelenti népünknek. A Magyar Dolgozók Pártja III. kongresszusán jogosan mondhatta Rákosi Mátyás elvtárs:

A felszabadulás utáni első előadást tíz évvel ezelőtt tartották a Nemzeti Színházban, ahol a jubileum alkalmából hétfőn ünnepséget rendeztek. Az előadás megkezdése előtt a színpad hátterében sorakoztak fel a Nemzeti Színház dolgozói, művészei, műszaki személyzete. A színpadon, az előtérben foglaltak helyet Darvas József népművelési miniszter, Kovács István, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége tagja, a Budapesti Pártbizottság első titkára.

Az ünnepségen megjelent Darabos Iván, az Elnöki Tanács titkára, Non György, a népművelési miniszter első helyettese, Kállai Gyula és Mihályfi Ernő népművelési miniszterhelyettesek. Ott voltak az ünnepségen társadalmi és kulturális életünk számos kiválósága.

A magyar és a szovjet himnusz hangjai után Várkonyi Zoltán Kossuth-díjas, a Nemzeti Színház művésze üdvözölte a megjelenteket, majd felkérte Darvas József népművelési minisztert, a tíz évvel ezelőtti március 15-ét ünnepeljük ma. A 107 évvel ezelőtti március éppúgy a népek tavasza volt, mint a tíz év előtti, következett. (MTI)

Jubileumi ünnepség a Nemzeti Színházban

Kossuth-díjas kiváló művészek, a Nemzeti Színház igazgatójának Népköztársaságunk Elnöki Tanácsa által a Nemzeti Színháznak adományozott „Munka Vörös Zászló Erdemrend”-et a színház felszabadulása óta végzett munkájának elismerésül.

Ezután Kovács István, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének tagja, a Budapesti Pártbizottság első titkára, az MDP Központi Vezetősége és a Budapesti Pártbizottság nevében üdvözölte a jubileus Nemzeti Színházat, és sok sikert kívánt további munkájához.

Ladányi Ferenc Kossuth-díjas, a Magyar Néphadsereg Színházának igazgatója, a Színház és Filmművészeti Szövetség főtitkára a magyar színész társadalom nevében köszöntötte a Nemzeti Színházat, vezetőjét, egész együtt-

ságot üdvözölte a jubileus Nemzeti Színházat, és sok sikert kívánt további munkájához.

Ladányi Ferenc Kossuth-díjas, a Magyar Néphadsereg Színházának igazgatója, a Színház és Filmművészeti Szövetség főtitkára a magyar színész társadalom nevében köszöntötte a Nemzeti Színházat, vezetőjét, egész együtt-

Kossuth-díjas kiváló művészek, a Nemzeti Színház igazgatójának Népköztársaságunk Elnöki Tanácsa által a Nemzeti Színháznak adományozott „Munka Vörös Zászló Erdemrend”-et a színház felszabadulása óta végzett munkájának elismerésül.

Ezután Kovács István, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének tagja, a Budapesti Pártbizottság első titkára, az MDP Központi Vezetősége és a Budapesti Pártbizottság nevében üdvözölte a jubileus Nemzeti Színházat, és sok sikert kívánt további munkájához.

Ladányi Ferenc Kossuth-díjas, a Magyar Néphadsereg Színházának igazgatója, a Színház és Filmművészeti Szövetség főtitkára a magyar színész társadalom nevében köszöntötte a Nemzeti Színházat, vezetőjét, egész együtt-

„Ezeréves történelmünk folyamán népként még nem élt át olyan melyreható gazdasági, társadalmi, politikai és kulturális átalakulást, mint ez alatt az egyetlen évtized alatt... alig egy évtized folyamán gyökeresen

Gyvetvai Irén a Művészeti Dolgozók Szakszervezete elnökének üdvözlő szavai után Major Tamás, a Nemzeti Színház igazgatója mondott hálás szavakat a Nemzeti Színház ünnepén pártunknak és kormányunknak. (MTI)

Megalakult az V. Világifjúsági Diáktalálkozó magyar nemzeti előkészítő bizottsága

A DISZ Központi Vezetősége alakuló ülésre hívta össze hétfőn délelőtt az V. Világifjúsági és Diáktalálkozó magyar nemzeti előkészítő bizottságát. Az előkészítő bizottság tagjai a magyar társadalmi és kulturális élet legkiválóbbjai, többek között **Andics Erzsébet**, az Országos Béke-tanács elnöke, **Rusznayk István**, a Tudományos Akadémia elnöke, **Vass Istvánné**, az MNDSZ elnöke, **Hegyvi Gyula**, az OTSB elnöke, **Cseterki Lajos**, a SZOT titkára, **Szabó Pál**, a Hazafias Népfőnt Országos Tanácsának elnöke, **Mátyás Mária**, az Operaház tagja, **Mikus Sándor** Kossuth-díjas szobrászművész, valamint több más kiváló közéleti személyiség.

Az előkészítő bizottság első

ülésén **Szakali József**, a DISZ Központi Vezetősége első titkára tartott beszámolót. Ismertette az előkészítő bizottság feladatait, s a többi között rámutatott arra, hogy a varsói Világifjúsági Találkozót a német újrafelfegyverzés és az atomenergia háborús célokra való felhasználása elleni nemzetközi összefogás jegyében rendezik meg. Ismertette, hogyan készül a DISZ a varsói VIT-re, és hangsúlyozta, hogy az előkészítő bizottság feladatait a DISZ úgy akarja megszervezni, hogy abban minden magyar fiatal aktívan részt vegyen. Az előkészítő bizottság feladatairól szólva kiemelte, hogy az egész társadalom ügyévé kell tenni a magyar ifjúság előkészítését a VIT-re.

A NÉPLAP

rádióműsora

Kedd

KOSSUTH-RÁDIO
8.22: Műsorismertetés, 8.30: A Szekszárdi Népi Zenekar játszik, 9: Indulok és tőmegdalok, 9.15: Utóé-
híradó, 9.40: A Gyermekrádió műsora,
10.10: Strauss-művek, 10.42: Halló, itt Peking! 11: Lányok, asszonyok... 11.15: Zenekari hangverseny, 11.30: A Sántha-család, 12.15: A Magyar Rádió népi zenekara játszik, 13: Könnyű hangszerek, 13.30: Operettrészetek, 14.25: Hangverseny gyermeknek, 15: Petőfi korszak, 15.40: Magyar operából, 16.20: Tavasz esté, 17.10: A rádió válaszol hallgatóink, 17.30: Maros Rudolf felelőszava, 18: Egy évtized... 18.20: Az Alekszandrov együttes műsora, 18.55: Ózora! példa... Színdjáték három felvonásban, 20: Esti híradó, 20.20: A színházi közéleti folyóirat, 22.20: Operettzene, 23: Előadóművészek hangversenye. 0.10: Hangmezek.

PETŐFI-RÁDIO
6.30: Gyermekjátékok, 11.30: Műsorismertetés, 14: Népek dalai és kórusai, 14.30: Magyar fűvészenekari műsora, 14.40: Rikán hallott Petőfi versek, 16: Népdalok és csárdások, 17: Kamarazene, 17.30: Előadás, 17.45: Táncczene, 18.30: Az épülő kommunizmus nagy országában, 19: Petőfi és a zene, 19.50: Hangmezek, 20.40: Derkovics Gyula, 21: Fejőrdül a függöny, 22: 22: A Textil Szakszervezet Központi Népi Együttésének zenekara játszik.

Szerda

KOSSUTH-RÁDIO
8.22: Műsorismertetés, 8.30: Népszerep operettrészetek, 9.10: A Gyermekrádió műsora, 9.40: Daltanulás, 10.10: Egy üveg alma, 11: Az Urall Népi Együttés és a Moldvai Népi Hangszerek Együttésének műsora, 11.30: Előadások 1848-ból, 12.15: Táncczene, 13: Szülőknél - nevelésről, 13.20: Híres primások műsorából, 14.25: Utóé-híradó, 14.50: Könnyű kamarazene, 15.20: A világ végén, 16: A magyar-szovjet barátság hónapja, 16.40: A rádió válaszol falusi hallgatóink, 17.10: Riporter-szemmel a világ körül, 17.25: Az Allahi Népi Együttés műsora, 18: A virágzó mezőgazdaság útján, 18.30: Szív küldi szívnek szívesen, 19: Mesterházi Lajos jegyzetei, 19.15: Jó munkáért - szép muzsikát! 20: Esti Híradó, 20.20: Jutalomjáték, 21.20: Táncczene, 22.10: Tíz perc külpolitika, 22.20: Szimfonikus zene, 23.30: Hangmezek, 0.10: Csillagos dalok.

PETŐFI-RÁDIO
6.50: Csárdások, 11.30: Műsorzés, 14: Művészetek, 14.40: Könnyűzenekari hangverseny, 15.20: Pál és Huszka operettjéből, 16.20: Ki mit szeret, 16.50: Lengyel népdalok, 17.20: Orosz nyelvű műsora, 17.40: Hangverseny régi mesterek műveiből, 18.30: Előadás, 18.50: Mai operettek, 19.30: Az épülő kommunizmus nagy országában, 20: Kórus hangverseny, 20.20: Sporthíradó, 20.40: Operettrészetek, 21.20: Ahogy az orvos látja... 21.30: Népzene.

Csütörtök

KOSSUTH-RÁDIO
8.22: Műsorismertetés, 8.30: Zenekari hangverseny, 9.20: Ünnep az erdőn, 9.40: A Gyermekrádió műsora, 10.10: Régi magyar muzsika, 10.50: Balettzene, 11.30: Zászlóvivők, 12.15: Szecsdy Ismer és Simády József énekel, 13: Ismeretterjesztő műsor, 13.20: Suppé és Zeller operettjéből, 14.25: A Rádió Gyermekújság műsora, 15.15: A Gyermekrádió műsora, 15.30: Az épülő kommunizmus nagy országában, 16: Zenekari hangverseny, 16.20: Fiatalok, 16.40: Szív küldi szívnek szívesen, 17.10: Válaszolunk hallgatóinknak, 17.30: Egy falu - egy nota, 18: Csillag István riportorozata, 18.20: A Rádió mutatta be, 19: Ifjú Figyelő, 19.30:

Táncczene, 20.20: Könnyű zene, 20.40: Lammermoori Lucia, Dalmi felvonásban, 22.20: Az operaközvetítés folytatása, 23.03: Kéltmes szórakozást! 0.10: Vörös Sári népdalokat énekel.

PETŐFI-RÁDIO

6.50: Népdalfeldolgozások, 11.30: Műsorzés, 14: Zenekari hangverseny, 14.40: Népdalok, 15: Szegény szerelemek kronikája, 15.30: Gáncs Edit énekel, 15.45: Haydn: C-dúr szonáta, 16: Szív küldi szívnek szívesen, 16.30: A Gyermekrádió műsora, 17.25: Népek zenéje, 17.45: Előadás, 18: Kamarazene, 18.35: Krikkusok fóruma, 19: Hangmezek, 19.30: Daloló szovjet föld, 20.10: A Magyar Rádió népi zenekara játszik, 20.40: Magyar táj - magyar ecsettel.

Péntek

KOSSUTH-RÁDIO
8.22: Műsorismertetés, 8.30: Népdalok és nóták, 9: Tőmegdalok, 9.10: Toldi Tihanyban, 10.10: Marjay Erzsébet énekel, 10.30: Mi újság az ovodában, 10.50: Az Okos Mackó, 11: Nők negyedórója, 11.15: Filmzene, 11.30: Operahíradó, 12.15: A Magyar Rádió népi zenekara játszik, 13: Táncczene, 14.25: Utóé-híradó, 14.50: Hangmezek, 15.10: Legkedvesebb verseimből, 15.35: Szimfonikus zene, 16: Orosz nyelvű műsora, 16.20: Fiatalok sporthíradója, 16.40: Hangmezek, 17.10: Előadás, 17.30: Szív küldi szívnek szívesen, 18: Rportmisor Páparól, 18.30: Magyar népi muzsika, 19: Külpolitikai kérdésekre válaszolunk, 19.15: Jó munkáért szép muzsikát! 20: Esti Híradó, 20.20: A magyar-szovjet barátság hónapja, 21.30: Sporthíradó, 22.10: Tíz perc külpolitika, 22.20: Táncczene, 23.00: A villamosvezető, 23: A Lengyel Rádió zenekara játszik.

PETŐFI-RÁDIO

6.50: Keringők, 11.30: Műsorzés, 14: Operettrészetek, 14.50: Népek dalai, 15.30: Kamarazene, 16: Szendai László és zenekara játszik, 16.40: Zenekari hangverseny, 17.30: Képeslap Rómából, 18: Kamarazene, 18.30: Az épülő kommunizmus nagy országában, 19: Szimfonikus zene, 19.25: Előadás, 19.40: A postamester, Rádiójáték, 20.45: Szól a harmonika, 21: 900 millió... 21.30: Az orosz operatirodalom remekei.

Szombat

KOSSUTH-RÁDIO
8.22: Műsorismertetés, 8.30: Tánccok fűvészenekarral, 8.50: Szovjet operettrészetek, 9.20: Ifjú proletárokat, Rádiójáték, 10.10: Zenekari hangverseny, 11: A Zeneművészeti Főiskola hallgatóinak hangversenye, 11.30: Orvosi tanácsok, 11.40: Zenei kórusok énekelnek, 12.15: Daltal - táncal a világ körül, 13: Andrásból csendőrré lett, 13.20: Rozmaring, 13.40: Szórakoztató zene, 14.25: Új Zenei Újság, 15.20: Emlékezés a Magyar Tanácsköztársaság dicsősége napjára, 15.40: Szív küldi szívnek szívesen, 16.10: Szóvalkezelő Híradó, 16.40: Zongoraból, 17.10: Szovjet népi együttesek hangversenye, 17.40: Válaszolunk hallgatóinknak, 18: Táncczene, 18.30: Az épülő kommunizmus nagy országában, 19: Egy száza... 20: Esti Híradó, 20.20: Tarka-barka, 22.20: Tánc éjfélig, 0.10: Csárdások.

PETŐFI-RÁDIO

6.50: Filmzene, 11.30: Műsorzés, 14: Operettrészetek, 14.50: Mestersegem a halál, 15.20: Az opera mindenké, 16.20: 16.20: Előadás, 16.40: Táncczene, 17.05: Ifjúsági műsor, 17.30: VI. Vonósnégyes, 18: Földrengés, 18.30: Szív küldi szívnek szívesen, 19: Külpolitikai kalauz, 19.10: Híres előadóművészek hangversenye, 19.45: Új magot várnak a földek, 20: A Magyar Néphadsereg Vörös Csillag érdemrenddel kitüntetett művész, együttesének kórusa énekel.

Pártunk összeforrott, egységes és erős

— ezt hangsúlyozták a felszólalók a kommunisták megyei aktívaértekezletén

A Magyar Dolgozók Pártja Hajdú-Bihar megyei Pártbizottsága szombaton pártaktív értekezletet tartott, ahol megvitatott a Központi Vezetőség március 4-i határozatát. Vasárnapi számunkban már megjelent Barcsi Gyula elvtárs beszéde. Most az aktívaértekezleten elhangzott felszólalásokat közöljük.

A megyei pártbizottság referátumát követő vitában elsőnek Várhegyi János elvtárs, a Görnyölcsapágygyár igazgatója szólalt fel. Elmondta, hogy a gyár éves tervének késői jóváhagyása nagymértékben akadályozta az önköltség csökkentését. Felvetette a felsőbb szervek felelősségét azért, mert nem biztosítanak elegendő anyagot a gyár folyamatos termeléséhez.

Utána Soós Pál elvtárs, a Kosuth Lajos Tudományegyetem pártbizottságának titkára kért szót. Az egyetemen elterjedt — a megyei párt-vegrehajtóbizottság referátumában is említett — helytelen nézetek kialakulásának és elterjedésének okairól beszélt.

Az egyetemi értelmiség józanul gondolkodó része — mondotta — a népi demokráciához minden körülmények között hű egyetemi oktatók és az egyetemre kerültek a pártnak és a népi demokráciának közönséges munkás és parasztszáműző hallgatók egyetértésével a Központi Vezetőség márciusi határozatával.

Eddig a párt-vegrehajtóbizottság és elsősorban a pártvezetőségek megtárgyalták a határozatot és a vele kapcsolatos hangokat, és azt, hogy a felvetődött kérdésekre a most folyó alapszervei taggyűléseken hogyan válaszoljunk. A marxista-leninista tanácsok a marxista előadásokon és szemináriumokon már a határozatot érvényesítik, és a hallga-

tók nagy részének pozitív állásfoglalása már itt is kitűnik.

Barcsi elvtárs beszélt arról is, hogy az elmúlt időszakban hogyan mutatkozott meg a jobboldali elhajlás egyetemünkön, és hogy ezért a megyei párt-vegrehajtóbizottság is felelős. Szeretném hangsúlyozni, hogy amint ezt a január harmadik hetében lefolyt pártközponti ellenőrzés és a megyei párt-vegrehajtóbizottság is megállapította, ezekért a hibáért elsősorban az egyetemi párt-vegrehajtóbizottság a felelős.

Meg kell mondani, hogy az egyetemen — különösen az októberi határozat után — előtérbe került a jobboldali hullám, amelyet az ellenség is jócskán megnyergelt, az egyetemi pártvezetésben is tükröződött. Ez arra vezetett, hogy nem folyt ki-elégítő harc a bírálat eltorzítása, a jobboldali destruktív, az ellenséges nézetek ellen.

A jobboldali tendencia, ami egyre erősödött egyetemünkön, a bírálat eltorzításában, destruktív, a pártfegyelmelem lazulásában, az ideológiai éberség elomlásában, a párt káderpolitikájának eltorzításában, a párt lebecsülésében és háttérbe szorításában nyilvánult meg elsősorban. Az egyetemen az ilyen tendenciákat nagy mértékben erősítették a sajtó, a rádió, de főképpen az irodalmi életben mutatkozó jelenségek, melyek ellen mi tehetetlenek voltunk, mivel országos jelenségek voltak.

Meggyőződésem, hogy az egyetemi párt-vegrehajtóbizottság a megyei és városi párt-vegrehajtóbizottság segítségével, a Központi Vezetőség legutóbbi határozatának szellemében felszámolja a jobboldali elhajlást az egyetemen, és rendet teremt az egyetemi párt-politikai munkájában.

A párttagság lelkesedéssel fogadta a határozatot

C. Nagy Gábor elvtárs, a Nagylétei Járási Pártbizottság első titkára arról beszélt, hogyan fogadták az egyes rétegek a Központi Vezetőség határozatát.

A párttagok nagy lelkesedéssel fogadták a határozatot, és mindenhol harcossan kiállnak mellette. Védik mindenféle félremagyarázástól. Az a tapasztalatunk azonban, hogy egyes gazdasági vezetők, állami funkcionáriusok most a Központi Vezetőséget igyekeznek felelőssé tenni a járásban elkövetett hibákért, mondván: miért nem hozott már hamarabb határozatot a KV? A felelősség ilyen áthárítása természetesen alapvetően helytelen. A Központi Vezetőség egyáltalán nem hibás az olyan esetekben, mint például abban, hogy az ügyesség visszaadta a hosszúpályi kulákoknak a tranzferált bort, mert december 31 a borbegyűjtés határideje. Nos, a hosszúpályi kulákok december 31-re megitták, vagy eladták a bort. Egy másik eset: Nemes Imre álmosdi kulákok elszámoltatták, de a megyei tanács pénzügyi osztálya visszaadta neki a dísznyakát. Érthetetlen az is, hogyan kaphattak ez a kulák szőlőtelepítéshez vesszőt, amikor az álmosdi szövetkezet nem kapott.

C. Nagy elvtárs szerint ehívbák oka az, hogy hiányos az ellenőrző munka, a pártszervezetek, a kommunisták nem fordítanak kellő gondot az ellenőrzésre.

Schwartz Sándor elvtárs, a Ruhagyár párttitkára volt a következő hozzászóló, aki beszámolt a gyár kiváló eredményeiről, hangsúlyozta az exporttervek teljesítésének fontosságát. Elmondta, hogy a Ruhagyárban állandóan nő a termelékenység, csökken az önköltség: 1954-ben 3 és fél millió takarították meg az önköl-

ség csökkentése útján. Most az anyagtakarékosságról és a munkaidő jobb kihasználásáról indítottak harcot az újonnan alakult ifjúsági brigádok. Felszólalásában kifogásolta Schwartz elvtárs, hogy Budapesten a Vidám Színházban és egyebütt milyen kispolgári módon, egyáltalán nem nevelő céllal gúnyolják ki a szocializmus építésében mutatkozó hibáikat. „Nem kell ahhoz Pestre menni — itt van Debrecenben a Dongó Színpad!” — Szólt közbe Kulcsár Ferenc elvtárs.

Ezután Tatár Kiss Lajos elvtárs, a Hajdú-Bihar megyei Tanács vb. elnöke kért szót. Felszólalásában az államigazgatási szervekben mutatkozó opportunista jelenségekkel és azok következményeivel foglalkozott.

Egyesek azt gondolják: nem a dolgozó népet szolgáljuk, hanem a dolgozó nép felett uralkodunk — mondotta Tatár Kiss elvtárs. — Ez vezet aztán a jogos panaszok figyelembe nem vételéhez, a lélektelen bürokratikus ügyintézéshez, a rendelkezések végre nem hajtásához. Ennek sürgősen véget kell vetni. A bürokrácia elleni harc minden kommunista kötelessége — állandó pártmegbízatás.

A határozatok végre nem hajtása, a lélektelen, bürokratikus ügyintézés az állampolgári figyelem lazulását, a tanácsok tevékenységének csökkenését, a kapcsolatok lazulását vonta maga után.

Nagy József elvtárs, a Berettyóújfalui Járási Pártbizottság első titkára bevezetőül arról beszélt, hogy a berettyóújfalui járás kommunistáival megtárgyalták a Központi Vezetőség határozatát, és a párt tagjai egyöntetűen helyeselték. Majd a tavaszi mezőgazdasági munka előkészü-

leteiről beszélt a berettyóújfalui járásban.

A tavaszi munkában mutatkoznak hiányosságok. Egyesek nem készültek fel kellően. A tavaszi búza vetőmag még nem mindenütt van kint a dolgozó parasztságnál. Zsáttán például még mindig raktáron van 40 mázsa tavaszi búza vetőmag, amelyet még nem vettek ki. A gépellátás is követett el a gépjáratásoknál — lassúság, egy helyben topogás — hibát.

Nagy elvtárs ezután rátért a begyűjtéssel kapcsolatos tennivalókra.

Járásunkban — mondotta, — ahol jól foglalkoztak a begyűjtéssel, ott mutatkoznak is eredmények. Nemrég még a megye-
ben lévő járásközött az utolsó előttiékké voltunk, de most már a munka nyomán jobb helyezést értünk el.

Most az a feladatunk, hogy a Központi Vezetőség határozatát az alapszervezetekben is alaposan megmagyarázzuk, megértessük, mert a határozat alapos ismeretében javíthatjuk meg munkánkat, és végezhajtuk el maradéktalanul a megszabott feladatokat. Eppen ezért nagy gondot kell fordítanunk arra, hogy a községi alapszervezetek megerősödjenek. Erős, aktívan működő, a feladatokat jól ellátó alapszervezetnek

Engedjék meg az elvtársak, hogy tolmácsoljam pártunk Központi Vezetőségének kemény, harcoss, elvtársi üdvözlését. (Hosszszantartó, lelkes taps.)

Ennek az aktívaülésnek az a feladata, hogy a Központi Vezetőség határozatát vitassa, tárgyalja meg, és utána még részletesebben ismertesse a párttagsággal, a dolgozó tömegekkel.

Mi volt a Központi Vezetőség munkájának sarkalatos pontja, az alapja? A párt szilárd egységének — az egyöntetűségnek, egységes akaratúnak — megerősítése. Az 1953. évi júniusi határozatok helyesek ma is, és végre is kell hajtani. A baj az volt, hogy a júniusi határozatok végrehajtása során torzítások és egyes területeken opportunista nézetek alakultak ki.

Felémelt volt, ahogy a háromnapos kemény vita során megnyilvánult a Központi Vezetőség teljes egysége. (Hosszszantartó, lelkes taps., éljen a párt!)

Pártunk vezetésével a magyar nép egyszerű utat tett meg tíz év alatt, de az elmúlt másfél év alatt már voltak olyan jelenségek, amelyek gátolták előrehaladásunkat a szocializmus útján. Ilyen az állami és a tervfegyelmelem lazulása. Sokan nem teljesítették az állam iránti kötelezettségüket, mások elhanyagolták a tervfeladatok határidőre történő végrehajtását. Nem egy esetben előfordult az is, hogy a tervüket nem teljesítő vállalatok tervfeladatait évközben csökkentették, lazították.

Világosan kell látnunk, hogy a szocializmust akarunk építeni, realis, de feszített tervek kellenek. És ezeket a terveket mindenkinél a maga helyén napról napra, dekádrol dekádrol az utolsó fillérig, az utolsó centiméter anyagig teljesíteni kell! (Nagy taps.)

Az állami és tervfegyelmelem megszilárdítása óriási feladatokat ró a kommunistákra. Nem utasíthatóak kellenek — ebben nem térhetünk vissza az 1953. előtti állapotokra —, hanem alaposan átpolitizált intézkedések. Kemény szigorú kell alkalmaznunk, ahol tudatos kártevést, hanyagságot látunk, a tömegeket azonban meg kell nyernünk, meg

kell működni gépállomásunkon is, mert ezt a termelőszövetkezeti mozgalom nagyobb arányú kibontakozása megköveteli.

Utána Szelényi Ferenc elvtárs, a Mezőgazdasági Akadémia tanácskezelő professzora ismertette a mezőgazdaság fejlesztésével kapcsolatos soronlévő feladatokat.

Csendes Jánosné elvtársnő, a Hajdú-Bihar megyei Tanács Ipari Osztályának vezetője javasolta, hogy az iparigazolványokat a jövőben ismét a lakosság szükségleteinek figyelembe vételével és a kérelmező személyének felülvizsgálása után adják ki. Ugyanis a korlátlan iparigazolvány kiadás oda vezet, hogy a városokban aránytalanul felduzzadt a kisiparosok száma — míg a falvak és tanyák kisiparosok nélkül maradtak — és a becsületlen kisiparosok rovására sok spekuláns jutott iparigazolványhoz, akik munka nélkül, mások becsapásából akarnak meggazdagodni.

Az ebédszünet után Medveczky Lajos elvtárs, a KPDSZ területi elnöke szólalt fel. A felszabadulási verseny nagy jelentőségével foglalkozott. Krausz József elvtárs, a Hajdú megyei Tejipari Vállalat üb. elnöke a gyár hibáin keresztül mutatta be, hogyan igyekeznek az ellenség eredményeinkre törni.

Szobek András elvtárs, a Központi Vezetőség tagjának felszólalása

Az állami és tervfegyelmelem alapjának megteremtéséhez elsősorban a magunk soraiban kell rendet teremteni. Ránéveléssel kell elérni, hogy nem lehet párttag, tanácsos és semmiféle funkcionárius az, aki az állam iránti kötelezettségét nem teljesíti. Csak így tudjuk megteremteni az állami fegyelmelet!

Ezután Szobek elvtárs arról a szoros összefüggésről beszélt, ami az életszínvonal állandó emelése és a tervek teljesítése, a termelékenység emelése, az önköltség csökkentése, az állami és tervfegyelmelem között fennáll, majd rátért a mezőgazdaság fejlesztésével kapcsolatos feladatokra.

Mezőgazdaságunk fejlesztésében továbbra is a mezőgazdaság szocialista átszervezését tekintjük fő feladatnak. Öszintén megmondjuk, hogy továbbra is támogatjuk az egyenlő dolgozó parasztságot, de nekünk elsősorban fő feladatunk a termelőszövetkezetek megszilárdítása, fejlesztése.

az önkéntesség elvének szem előtt tartásával. Meg kell mutatni az egyenlő dolgozó parasztságnak, hogy a kisárutermelő gazdaságnak milyen korlátai vannak. Meg kell győzni őket arról, hogy a mezőgazdaságot fejleszteni, a termelékenységet növelni, az önköltséget csökkenteni, nem lehet nadrágszíj-parcellán. Márpedig mi azt akarjuk, hogy a fűs, cukor, zsír termelése lépést tartson a fogyasztással, ami ma négy-ötösöröse annak, amit a Horthy-korszak alatt évente népünk elfogyasztott. Fokozni akarjuk a termelést azért is, hogy exportálni tudjunk és külföldről olyan anyagokat tudjunk ellenérték nélkül behozni, amelyek iparunk fejlesztéséhez szükségesek. Fel kell készíteni hadseregünket is belénk védelmére, mert azt, aki gyenge — ütök.

Szobek elvtárs a továbbiakban az elmúlt időben elharapózott spekulációra, valamint az ez ellen folytatandó következetes harcra hívta fel a figyelmet. Megállapította, hogy a spekuláció letörésének leghatásosabb eszköze a tömegellenőrzés megerősítése. Majd a begyűjtéssel kapcsolatos kérdésekkel foglalkozott.

Ezután Rab András, a Bihar-keresztesi Járási Tanács elnöke helyettese szólalt fel. Rab elvtárs különösen az államapparátuson belüli tennivalókról beszélt részletesebben. Beszélt arról, hogy a begyűjtési adminisztráció nem egyszerűsíti, hanem megnehezíti a munkát.

Az utóbbi időben ismét egyszerűsítették a begyűjtés munkájának adminisztrációját, de ha ezt még egyszer megesszük, akkor még egyetemet végzett emberek sem ismerik ki magukat benne. A komplikált adminisztráció nemhogy segítene a munkában, de még nehezebbé teszi azt.

Rab elvtárs ezután — kapcsolódva Barcsi Gyula elvtárs referátumához — a bíróság és rendőrség munkájának hiányosságait tette szóvá. Elmondta, hogy igen ciszaporodtak a kihágások, de mégpedig addig nem lehet csökkenteni, amíg a kihágásokat nem büntetik megfelelő módon.

Előfordult — mondotta — hogy aki kivágott 250 darab fát, azt megbüntették 200 forinttal. Az ilyen büntetések a kihágás elkövetők számát nemhogy csökkentenék, hanem még növelik azokét. El kell érni, hogy ilyen ügyekben példás büntetést mérjenek a kihágást elkövetőkre, mert csak ilyen módon érhetünk el eredményt.

A jobboldali opportunizmus, a begyűjtés területén végezte a legnagyobb romboló munkát.

Márpedig a begyűjtés a szocializmus építésének egyik igen fontos, állandó kelleke. E nélkül nem lehet természetesen dolgozni, szocializmust építeni.

Ha mi, a kapitalista piac anarchiájára bízunk magunkat, abból csak felfordulás, tervszerűtlenség lenne. Dolgozó parasztságunk többsége megérti ezt. Ez a becsületlen, hazáját és a pártot szerető többség — jó beadó, szidja azokat, akik nem tesznek elégget állam iránti kötelezettségüknek, mert az ilyen hanyagság nem fér össze igazgatói tiszttel. Eddig nem támaszkodtunk eléggé ezekre a becsületes dolgozó parasztságra. A pártszervezeteknek, a tanácsoknak, a begyűjtési állandó bizottságoknak fel kell hagyni a sematikus, lélektelen, bürokratikus munkával. Most a tervfelbontások idején birtokba bitorítani kell a dolgozó parasztságot, megbeszélni velük a beadási határidőket az állam és a dolgozó parasztságot érdekeinek összefüggésével.

A begyűjtésről szólva Szobek elvtárs Hajdú-Bihar megye begyűjtési munkájáról részletesebben beszélt. Megemlítette, hogy megyénk semmiben sem szegényebb, mint az ország többi megyéje, mégis elmaradt a begyűjtésben az országos átlagtól is. Az a hiba megyénkben, hogy állandóan szigorú rendeleteket várnak ahelyett, hogy nevelő munkát végezzék, ahol ez nem használ, az érvényben lévő rendeletek végrehajtásával, s nem utolsósorban a fali párt- és tanácsosok személyes példamutatásával igyekeznének megjavítani a begyűjtési munkát.

Befejezésül Szobek elvtárs az éberség állandó fokozására hívta fel a figyelmet, hangsúlyozva azt, hogy a káros, jobboldali antimarkista, oportunista nézetek éppen azért tudtak károkat okozni, mert ellanyhult a kötelező éberség, holott az éberség alapja a helyes munkánknak.

(Folytatás a 4. oldalon)

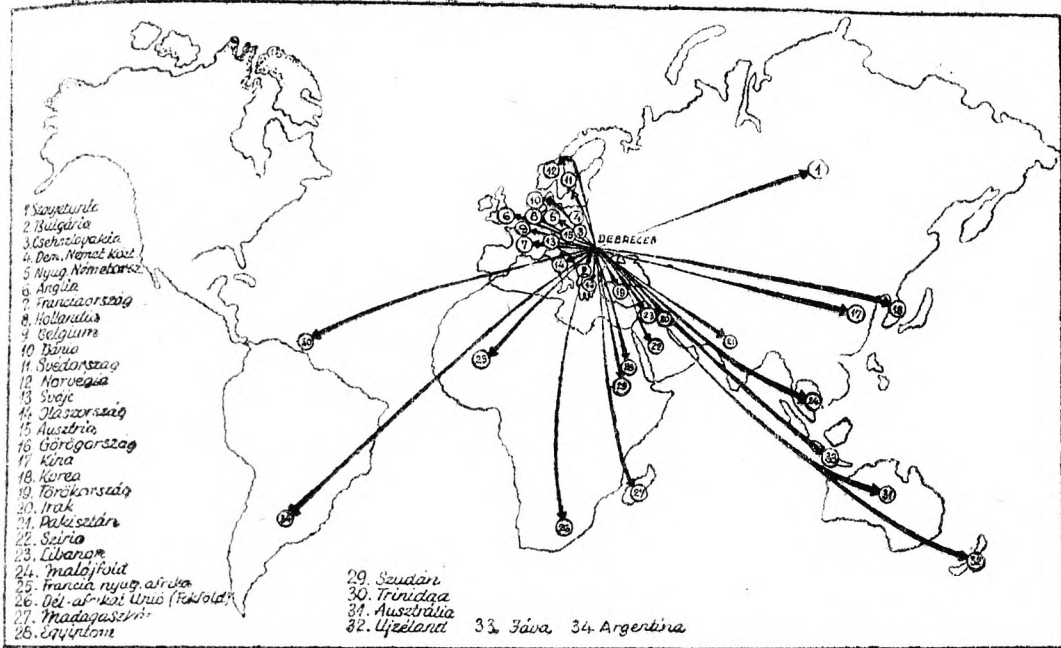
NORVÉGIÁTÓL A FOKFÖLDIG, ANGLIÁTÓL AUSZTRÁLIÁIG

Hová jutnak el a debreceni üzemek exporttermékei?

...a világon sokfelé eljut már Debrecen híre. Vannak régi, a csikóbőrös kulcsok, a cifra szűrők, a délibábos horgászati városát ismerik benne. Mások a sok haladó történelmi esemény színhelyeül szolgáló templomáról, Kollégiumáról, a híres tudósairól, költőiről beszélnek. De mind többen ismerik meg az új, a szabad, a fejlődő Debrecen: azt a Debrecen, amely kitelve magát a civilizáció

zöny fullasztó öleléséből, az egyetemek, az iskolák, a könnyű- és vegyipar városává küzd: felmagát, új tudósokkal, nagyszerű alkotásokkal öregbítve ősi hírnevét. S híre mind messzebb jut el a világ minden tájára. Európa országainak többségébe, a sztyeppés Ausztráliába, Afrika forró-égövi vidékeire, Közel- és Távol-Keletre, Dél-Amerikába viszik el városunk híret a debreceni üzemek exporttermékei.

...munkásait és vezetőit. Együtt erővel igyekeznek azon, hogy a minőség további javításával és a választék bővítésével még jobban megszilárdítsák, a termékek világi piaci helyzetét, növeljék versenyképességét. Az Orvosi Műszergyárban az elmúlt évben 8 új műszerrel és 6 újfajta tüvel bővítették az exporttermékek választékát. Idén már két új műszer modellje készült el, 5 pedig kísérletezés alatt áll. Többek kö-

Mind az öt világrészbe eljutnak a debreceni üzemek exporttermékei.

Harmincöt országba szállítanak árut a debreceni üzemek

A felszabadulás után 1948-ban kezdtek exportra termelni a debreceni üzemek. A tőkéskeletű exportüzemekben korszerűnek éppen nem mondható gépi berendezésekkel, előbb csak kis térfelületen indult meg az exporttermelés. A Kézfegyár például évi termelésének csak 5 százalékát exportálta, egy allamban: Hollandiába. Már az első termékek sikere arattak külföldön. Az új, hogy fejlődött hazánk nehézipara, segítségével úgy nőtt, izmosodott a debreceni üzemek exporttermelése. Új, korszerű gépi berendezések egész sora érkezett városunkba. Új könnyű- és vegyipari üzemek létesültek. Megszületett például az exportra is termelő Orvosi Műszergyár. Megkezdte külföld számára a termelést a Baromfi-feldolgozó, a Bútorgyár, a Textilművek, kő-

Csehszlovákia, Német Demokratikus Köztársaság, Kína, Korea, Anglia, Svédország, Franciaország, Hollandia, Belgium, Nyugat-Németország, Dánia, Norvégia, Olaszország, Ausztria, Görögország, Törökország, Pakisztán, Szíria, Irak, Libanon, Malajzia, Ausztrália, Új-Zéland, Japán, Egyiptom, Szudán, Madagaszkár, Dél-afrikai Unió (Fokföld), Francia Nyugat-Afrika, Trinidad, Argentína városába szállítanak a debreceni üzemek.

Jó minőségű az áru

Keresik a világpiacon a debreceni exporttermékek. Szívesen veszik a kapitalista államok a szép kivitelű készítményeket. Az üzemek vezetői és az exportra gyártó részlegek munkásai mindent elkövetnek, hogy kiváló minőségű árut küldhessenek

zött egy olyan orvosi műszert terveznek most, amelyet még nem gyártottak Európában. A Bútorgyárban sem pihennek. Tavaly 32 új típust, az idén pedig már 6 új típust terveztek a gyár vezetőiből alakult brigád a külföldi piacoktatás céljaira.

Jobb anyagellátást

A tervek teljesítése körül általában nincs hiba. A dolgozók egyaránt magukévá tették a III. pártkongresszusnak az exporttervek rendszeres teljesítésére, túlteljesítésére vonatkozó határozatát. Jól tudják, hogy az exportáruk határidőre, jó minőségben történő elkészítése mily fontos nagy terveink megvalósítása érdekében: több, egyre több olyan cikket tudunk behozni külföldről, amire iparunknak igen nagy szüksége van. Viszont elmaradás a tervteljesítésben komoly veszteségeket jelent népgazdaságunknak. Ezért teljesítette túl 1954-es exporttervét öt exportra gyártó debreceni üzem. Ezért teljesítettek például a Baromfi-feldolgozó munkásai és munkásnői a januári exporttervet 214, a februári 234 százalékra.

Az anyagellátással azonban hibák vannak. A Ruhagyár január első két hetében nem tudott exportra termelni, mert nem volt anyaga. A Bútorgyár a legutóbb kapott 7000 támlalemezéből mindössze hatszázat tudott felhasználni exportra. A ruhagyáriak azt kéri a Kistext, a györi és pápai textilművek dolgozóitól: úgy dolgozzanak, hogy időben megérkezzen az anyag Debrecenbe. Az illetékes szervek sokkal több gondot fordítsanak az exportra termelő üzemek anyagellátására, segítsék elő a debreceni gyárak, vállalatok és munkásainak teljesítményét, eredményes munkáját.

Ez évben ismét bővül a debreceni üzemek világpiacon való jelenlétének. Még több országba jut el a debreceni munkások és munkásnők ügyes keze munkájának eredménye, amiért cserébe nekünk értékes és számunkra nélkülözhetetlen alapanyagokat, továbbá fűszert és gumit kap.

HETVENÉVES

a hajdúszováti kórus

Szovátont kettős ünnep van ma. Március idusának ünnepése egybe esik a község körüsitésének hetvenéves évfordulójával. A szabadság gondolatával, a jobb, emberibb élet reményével bontott zászlót 1885. március 15-én az énekari munka Szovátont. De több mint fél évszázadot kellett várni az énekarnak, a szováti népnek, az egész magyarországnak, hogy a remény teljesüljön.

Hetven év nagy idő. Ez idő alatt két világháború zúgott el fejkünk felett. S ha ezekben a küzdelmes, vérzivataros időkben egy énekari fenn tudott maradni s kisebb kényszerűsünetekkel bár, de dolgozni tudott — ez hatalmas teljesítménynek számít. Mennyi erőnek, energiának és bizakodásnak kellett fenni ebben a községben, a kórus tagjaiban, hogy elérkezzenek 1955. március 15-éhez. S most, amikor az énekari jelenében a múlt és jövő virul, amikor a régmúlt s a jövővel dalokban egymással csököt váltanak — köszöntsük mi, mi magyarok igaz szívvel, őszinte csodálattal kedves mindnyájukat: üdvözöljük a körüsités mai hőrodozóit, a Kodály-körust, minden hű tagját, szerény vezetőjét, Szathmáry Károly igazgató-tanító, a termelőszövetkezet és a község vezetőit s mindazokat, akik segítettek!

A múlt fényét nem homályosíthatja az sem, ha azt mondjuk: csak a hetven év utolsó évtizedében, a felszabadulás után követhetett az igazi élet és igazi siker, csak ebben a diadalmas tíz esztendőben érhetett el megérdemelt helyére s az ország elismerésére ez a kórus. Most meg-lombosodva él és daluk szerte árad. Hogyan él hát, hogyan dolgozik, mit énekel, mit használ ez a kórus?

Még 1948 elején történt, hogy előzetes levelükre, melyben engedélyt kértek nevezetesen a használatához — Kodály Zoltántól válasz érkezett. A levelben többek között ez állt: „...a kar nagy kötelezettséget vállal: ket-oladai szerződés lesz ez, én azt kötöm ki a nevemre, hogy a kar soha egy darabot sem vesz műsorára, amit én nem helyesel-nék. Gondolják meg, milyen szoros megkötöttséget jelent ez! Ha elég erősek, hogy teljesíteni tudják: ám legyen. Próbája lenne ez: megír, megír-e a magyar vidék olyan énekkart, amely csak jól énekel.” És a kórus, vállaltván a feltételeket, felvette Kodály Zoltánnak, nemzetünk kedves fiának nevét.

Ekkor még csak férfiak voltak. Ebben a minőségben jutottak el Nyiregyháza a centenárius kultúrverseny alkalmával, ahol a tájverseny győztesei lettek. 1950-ben már Budapesten láthatja és hallhatja őket az ország. 1952-ben járási győztes, 1953-ban ismét budapesti bemutató, 1954-ben ismét járási győztes — s közben nagy „beharcok” árán átalakultnak vegyeskarrá. Sokat szerepeltek még odahaza hangversenyeken és tapaszlatatszeréken, a megyében és Debrecenben is. Hogyan érhetik el ezeket a sikereket? A kórus fennállása óta a tagság által választott vezetőség irányítja. Ez a vezetőség te-kintélyes, idősebb emberekből áll. A vezetők s velük együtt a tagság mindenekelőtt olyan közösséget látott és lát a kórusban, melynek az éneklés egyik legfontosabb, de nem az egyedüli tevékenysége. A tagok a kórusban megtalálhatták a szórakozást, komoly, címélyült s tudományos alapon álló tanulást és a társadalmi élet legfontosabb megnyilvánulásait. Itt házasságok szövődtek és temetések boyolódottak le. Itt kultúrversenyen vehettek részt, utazhattak, láthattak „nagyvilágot” és énekelhettek meghitt családi ünnepeken — névnapokon és keresztelés-kön — itt ósz apák, fehérhajjú

anyak tanítgatják a fiatalokat régi nótákra s közösen tanulják az újabbakat, és ellenállást fejthettek ki a városból kifáradó selejtes zene ellen.

S a műsorok? Kedvre győl az ember, megvezdül, a vérünk és szívünk, ha ajkukon felecsendül a dal. Méltóságteljesen hömpölyög a „Még azt mondják...” kezdetű pasztornóta, melyet — többek tag-ságában — a községben gyűjtö-ttek. Vidáman szól a „Szárny, szárnya a madárnak” kezdetű, néphadseregünkről szóló katonanóta, finoman, játékosan muzsikálnak a klasszikus „Barátai kör”-ben és erőteljesen duzzad a szovjet „Békedal”. Ennek a kórusnak el-hiszedük, amit énekel. Igaznak s szájukba valóan érezünk legin-kább amikor hömpölyögni kezd a hála dala Sztálinhoz: „Messzi távolból kolhozok népe küldi há-séges üdvözlését...”

A kórus áldásos működésének eredménye az is, amit máshol eddig alig sikerült megvalósít-ni, hogy a község saját, felede-sbement népdalait ismét énekel, családi összejöveteleken éppen úgy, mint a földeken munka köz-ben. A kórus visszaadta dalait szülőjének: a népnek! Ez — kü-lönösen olyan vidéken, mint a mi hajdúszovát — rendkívül je-lentőségű. Legkedvesebb „nóta-fájuk” a 83 éves Bernát Laci bácsi, de a községben és a kórus-ban is vannak többen — volt pásztorok is, mint pl. Nac László — akikből szinte „folyik” a szebbnél szebb nóta. Szathmáry Károly pedig nagy szorgalommal gyűjtögeti ezeket a virágokat s egy csokorba köti. Nemrég, amikor keresztapjuk, Kodály Zoltán 70 éves volt — ezzel ajándé-kozták meg, a Mester legnagyobb öröme.

1952. augusztus 20. Alkotma-nyunk ünnepe. Ez a nap, bátran mondhatjuk, hogy az énekhar 70 éves történetében történelmi nevezetességű dátum. Ekkor érle-lődött meg a hosszú kulturális együttlét után a helyzet arra, hogy elhatározzák a „Kodály termelőszövetkezet” megalapítá-sát. Ezen a napon jegyezték fel a termelőszövetkezetek történeté-nek lapjaira olyan szövetkezet-nek nevét először, melyet a kultúra hozott össze.

A sikeres munka nem szállt a fejükbe. Újabb célt tűztek maguk elé, fejlődni akarnak. Zna-kart szerveznek, szólamvezető-nevelnek, bevezetik a pártoló-tag-rendszer, sokszínűvé akar-ják tenni műsorukat, nagyobb igényű műveket is tanulni akar-nak (pl. Kodály: Mátrafői képek), de tovább gyűjtik a helyi népdal-okat, sőt kibővítik a kufatást a népi játékokra is.

A ki egyszer megfordul Szovátont, aki egyszer ná-hatja a körust énekelni — mint legutóbb szovjet vendé-günk, Kotljarov elvtárs — örök-re szívbe zárja ezeket a szeré-ny, nyílt tekintetű, megmondóit, a dalit halálig szerelő, igazi em-bereket.

Ma, amikor államunk átnyújtja kórus legjobbjainak a megbecsü-lést és buzdítást jelentő kitünté-téseit, március idusa szabadság gondolatához méltóan igaz elő-kélttséggel örököljük — Kadár Jánosok, Kémeri Sándorok, Izsó Vincék és Szathmáry Károlyok — azon, hogy a kultúra ilyen ízes gyümölcsét élvezzük — mint amilyen a Kodály-kórus — s ne a háború féltelensége legyen úrrá a földön!

Álljon itt végezetül mementő-ként egyik legkedveltebb daluk: Azért hajlik nótaszóra a szováti búza, Mert szép lányok kötöztetik aranykoszorúba. Hej, könnyebb a búzamatot puha földbe vetni, A sok kicsi helyett egy szép nagy koszorút kötni... Nagy László

Ruhagyár		
1953 III. n. é.	100	1955. I. n. é.
7 fajta pongyola		22 fajta ruha, blúz, szoknya, pongyola

Nő az exportcikkek választéka. 1953. III. negyedévében 7 fajta pongyolát, 1954-ben 65 fajta, 1955. I. negyedévében 22 fajta ruhát, blúzt, szoknyát és pongyolát küldtek külföldre.

sőbb a Ruhagyár is. Mérföldes léptekkel haladt előre az export-gyártás. A Kézfegyár termelése 1953-ban már nyolcszorosára emelkedett. Az Orvosi Műszergyár az elmúlt évben tízszer annyi árut szállított külföldre, mint első exportáló évében, 1952-ben. Lényegesen megnőtt a debreceni exportáló üzemek piaci kapcsolata is. Tavaly már az öt világrész 35 államába jutottak el a különféle ruhák, pongyolák, az izlészes kefék, az orvosi műszere-k, textilanyagok, székek, baromfi. A Szovjetunió, Bulgária,

külföldre. A Ruhagyárban például már gyártás közben 6 minőségű ellenőrzésen, köztük a gyár műszaki vezetéséből alakult ellenőrző brigád kezén is átme-gy az áru. A lelkiismeretes munká-nak még is van az eredménye. Minden elismerő oklevélnél, vagy levélnél többet jelent az, hogy a Ruhagyár készítményei ellen- meg sohasem, a Bútorgyár és Orvosi Műszergyár áruit ellen-másfél-két éve egy reklamáció sem érkezett külföldről.

Ez az eredmény azonban nem teszi elbizakodottá üzemünk

Ny. T.

